

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет початкової, технологічної та професійної освіти

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Приймальної комісії
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний
університет»
Протокол № 4
від « 25 » 03 2021 р.

Голова Приймальної комісії

_____ Омельченко С.О.

М.П.

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Вченою радою
факультету початкової, технологічної та
професійної освіти
Протокол № 8
від « 18 » 02 2021 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ**

для вступників на 1-ий (третій) курс
денної (заочної) форми навчання факультету
ПОЧАТКОВОЇ, ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

для здобуття бакалаврського освітнього ступеня
зі спеціальності 013 Початкова освіта

на базі здобутого ОКР молодшого спеціаліста за спорідненою спеціальністю
зі скороченим терміном навчання

Розроблено та внесено кафедрою природничо-математичних дисциплін та інформатики в початковій освіті

Оновлено кафедрою теорії і практики початкової освіти

Укладачі: кандидат педагогічних наук, доцент Вікторенко І. Л.

кандидат педагогічних наук, доцент Євтухова Т. А.

кандидат педагогічних наук, доцент Ляшова Н. М.

кандидат педагогічних наук, доцент Хижняк І. А.

Голова атестаційної комісії
факультету ПТПО, член Приймальної
комісії ДДПУ

Вікторенко І. Л.

Пояснювальна записка

Програма фахового іспиту для абітурієнтів, які бажають отримати ступень вищої освіти бакалавр на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста початкової освіти, є засобом перевірки теоретичної й практичної підготовки абітурієнтів до навчання на факультеті підготовки вчителів початкових класів у вищому навчальному закладі III – IV рівня акредитації. Вона носить комплексний характер і розглядається як програма єдиного вступного іспиту.

Основна мета фахового іспиту полягає у відборі абітурієнтів на навчання для здобуття рівня вищої освіти бакалавр.

Основні завдання фахового іспиту полягають у визначенні відповідності професійної підготовки абітурієнтів-молодших спеціалістів та рівня їхньої готовності до навчання для здобуття рівня вищої освіти бакалавр: педагогічної й методичної підготовки; розуміння суті й соціального значення обраної професії; особистісної готовності до педагогічної діяльності в школі.

Програма фахового іспиту містить тести, що стосуються володіння абітурієнтами найважливішими питаннями методик викладання базових дисциплін у початковій школі – методики навчання освітніх галузей «Математика», «Мови і література», «Природознавство».

Тестові завдання за своїм рівнем не перевищують програмних вимог педагогічного училища або коледжу.

Кожний варіант тестів містить завдання професійної спрямованості, їхнє вирішення потребує від студентів інтегрованого застосування знань окремих дисциплін. Сформульовані в тестах завдання спрямовані на розкриття у максимально короткий термін та в компактній формі основних питань методик навчання в початковій школі основних освітніх галузей. У варіантах використано тести закритої форми з одиничним вибором відповідей.

Форма проведення фахового вступного випробування

Білету фахового іспиту складаються з 25 тестових завдань: 9 – із методики навчання освітньої галузі «Мови і література», по 8 – із методики навчання освітніх галузей «Природознавство» і «Математика».

Тести оцінюються в 60 балів з подальшим переведенням в 200- бальну систему.

У процесі співбесіди, відповідаючи на запитання, абітурієнти мають продемонструвати знання програми з дисциплін початкової школи; орієнтуватися у методичних підходах до викладання певних тем; обґрунтовувати свої твердження. Істотним у відповіді має бути вміння вбачати і розкривати взаємозв'язок часткових методик із педагогікою та психологією. Особливо звертатиметься увага на вміння абітурієнтів ілюструвати свої відповіді конкретними прикладами.

До участі у вступному випробуванні допускаються особи, які завершили навчання та здобули диплом молодшого спеціаліста галузі знань 013 Педагогічна освіта, напряму підготовки 5.010102 Початкова освіта.

Правила проведення фахового вступного випробування

1. Перед проведенням фахового випробування проводиться консультація для абітурієнтів згідно із затвердженим розкладом.
2. Фахове випробування полягає в письмовій відповіді на тести з теоретичних та методичних питань, які зазначені в програмі.
3. Заходячи до аудиторії, де відбувається фахове випробування, абітурієнт має пред'явити паспорт та екзаменаційний лист.
4. Відповіді абітурієнта фіксуються в протоколі проведення фахового випробування.
5. Консультації з членами комісії під час фахового випробування допускається тільки в частині уточнення формулювання питання.
6. Тестові завдання оцінюються окремо, потім бали сумуються.
7. Оцінка за вступне випробування оголошується комісією по завершенні відповіді абітурієнта.
8. У випадку незгоди з виставленою оцінкою абітурієнт має право подати апеляцію.

Структура та зразок білету

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет початкової, технологічної
та професійної освіти

БІЛЕТ № 1

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для здобуття рівня

бакалавра

за спеціальністю

013 Початкова освіта

(код та назва спеціальності)

1.	Методом навчання мови називається... а) спосіб взаємопов'язаної діяльності вчителя та учнів на уроці мови з метою передачі та отримання знань, формування мовлених та мовленнєвих умінь і навичок; б) структурна частина уроку мови, що передбачає ряд об'єднаних в одне ціле дій учителя та учнів над мовним матеріалом; в) типологічна особливість уроку мови, що виявляється у застосуванні новітніх форм передачі знань, а також формування мовних та мовленнєвих умінь і навичок; г) компонент уроку мови, який передбачає передачу інформації від учителя до учнів із наступним контролем засвоєння знань.	2 б.
2.	Вправа із завданням переписати текст, вставляючи пропущені розділові знаки при однорідних членах речення є... а) репродуктивною, на списування, на конкретизацію; б) конструктивною, диктантом, на узагальнення; в) конструктивною, переказом, на узагальнення; г) творчою, на списування, на конкретизацію.	2 б.
3.	Основними компонентами мети уроку є ... а) навчальний, розвивальний, виховний; б) навчальний, освітній, розвивальний; в) практичний, освітній, виховний;	2 б.

	г) моральний, естетичний, навчальний.		
4.	Різницю між словозміною і словотворенням учні усвідомлюють під час вивчення... а) будови слова і морфології; б) будови слова і словотвору; в) словотвору і лексикології; г) морфології та словотвору.	2 б.	
5.	Доцільно ознайомлювати школярів із ознаками системності українських фразеологізмів, що простежуються у явищах ... а) синонімії та антонімії; б) омонімії та багатозначності; в) антонімії та омонімії; г) синонімії та багатозначності.	2 б.	
6.	У розділі «Слово» учні зокрема ознайомлюються з... а) поняттями «слово», «значення слова», групами слів за значенням; б) морфологічною будовою слова, його змінними і незмінними частинами; в) прямим та різновидами переносного значення слова, омонімами, синонімами, антонімами; г) шарами української лексики за походженням, активністю вживання в мові, діалектними різновидами української мови.	2 б.	
7.	Сформувати правильну вимову звуків, а також безпомилкову передачу на письмі звуків [г], [дж], [дз], [ф] дозволяють вправи на ... а) виразне читання поданих речень або текстів, спостереження за інтонаційним їх оформленням; б) визначення наголосу в словах; в) фонетичний розбір слів; г) літературну вимову слів і словосполучень.	2 б.	
8.	Одним з найбільш поширених різновидів вправ із фонетики та орфоєпії, який допомагає закріпити та узагальнити увесь теоретичний матеріал з розділу «Фонетика» є ... а) спостереження над звуковим складом слів та їхньою вимовою; б) фонетичний розбір; в) диктант із фонетичним завданням; г) творче списування.	2 б.	
9.	Завдання визначити у слові наголос, поділити слово на склади та охарактеризувати кожен склад є ... а) повним фонетичним розбором; б) частковим фонетичним розбором; в) частковим морфологічним розбором; г) частковим лексичним розбором.	2 б.	
10.	Предметом методики навчання освітньої галузі «Природознавство» є: а) зміст підручників; б) методичні підходи до викладання предмета «Природознавство»; в) принципи навчання; г) засоби навчання.	2 б.	
11.	Освітні стандарти галузей знань це:	2 б.	

	<ul style="list-style-type: none"> а) цілісність сприймання і освоєння навколишньої дійсності; б) практична спрямованість змісту та інтеграція знань; в) система вимог, що визначають обов'язкові результати навчання; г) узагальнені знання про реальний світ у його зв'язках і залежностях. 		
12.	<p>Основною метою освітньої галузі «Природознавство» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) засвоєння узагальнених та емпіричних уявлень і понять, які відбивають основні властивості і закономірності реального світу та забезпечення ціннісних орієнтацій у різноманітних галузях життя; б) формування природознавчої компетентності школярів шляхом засвоєння системи інтегрованих знань про неживу та живу природу, основ екологічних знань, опанування способами навчально-пізнавальної і природоохоронної діяльності, формування ціннісного ставлення до природи та людини; в) особистісний розвиток учня, формування його соціальної і життєвої компетентностей на основі поетапного засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює загальнолюдські, загальнокультурні і національні цінності, соціальні норми, громадянську активність, практику прийнятої в суспільстві поведінки, толерантного ставлення до відмінностей культур, традицій, різних точок зору. г) формування наукового світогляду. 	2 б.	
13.	<p>Структурування програми за концентричним принципом передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) одноразовий розгляд питання; б) поступове розширення і поглиблення матеріалу; в) розгляд питання декілька разів на різних рівнях. 	2 б.	
14.	<p>Розповідь як метод навчання природознавства – це:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) монологічна форма письмового викладу навчального матеріалу; б) діалогічна форма усного викладу навчального матеріалу, за якої вчитель із допомогою вдало поставлених питань спонукає учнів відтворювати раніше набуті знання; в) монологічна форма усного викладу навчального матеріалу, широко застосована в початкових класах; це вільний, емоційний, досить короткочасний опис якогось факту, події, явища. 	2 б.	
15.	<p>Зміст навчального матеріалу з природознавства обумовлюється специфічними принципами:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) науковості, доступності, сезонності; б) сезонності, краснавчим, батьківщинознавчим; в) сезонності, доступності, батьківщинознавчим. 	2 б.	
16.	<p>Ілюстрування як метод навчання – це:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) метод оснащення натуральними об'єктами та статичною зображувальною наочністю: різноманітні картини, плакати, схеми, таблиці, умовні моделі, муляжі, карти, малюнки на дошці. Основна їхня властивість – нерухливість. Вони мають «оживати» розповідь педагога; б) наочний метод навчання, що передбачає використання приладів, дослідів, технічних установок. Основна їхня властивість – рухливість засобу показу; в) наочний метод, за якого відбувається безпосереднє сприймання явищ природи. 	2 б.	
17.	<p>Практична робота як метод навчання – це:</p>	2 б.	

	<ul style="list-style-type: none"> а) відображення знань учнів у кресленнях, ескізах, замальовках з натури, схемах тощо; б) пошукові завдання і проекти, що передбачають індивідуалізацію навчання, розширення обсягу знань учнів; в) застосування знань учнями у ситуаціях, наближених до життєвих; г) вивчення у школі природних явищ за допомогою спеціального обладнання. 		
18.	<p>У курсі методики навчання математики початкової школи арифметичний матеріал розглядаються у такій послідовності:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) нумерація чисел і додавання та віднімання в межах десяти. Нумерація чисел 11–20 та табличне додавання і віднімання з переходом через десяток. Нумерація чисел 21–100 і арифметичні дії в межах ста. Нумерація чисел 101–1000 і арифметичні дії в межах тисячі. Нумерація багатоцифрових чисел і арифметичні дії в межах мільйона; б) нумерація чисел 11–20 та табличне додавання і віднімання з переходом через десяток. Нумерація чисел 21–100 і арифметичні дії в межах ста. Нумерація чисел 101–1000 і арифметичні дії в межах тисячі. Нумерація багатоцифрових чисел; в) нумерація чисел і додавання та віднімання в межах десяти. Нумерація чисел 11–20 та табличне додавання і віднімання з переходом через десяток. Нумерація чисел 21–100 і арифметичні дії в межах ста. Нумерація чисел 101–1000 і арифметичні дії в межах тисячі; г) нумерація чисел 11–20 та табличне додавання і віднімання з переходом через десяток. Нумерація чисел 21–100 і арифметичні дії в межах ста. Нумерація чисел 101–1000 і арифметичні дії в межах тисячі. Нумерація багатоцифрових чисел і арифметичні дії в межах мільйона. 	2 б.	
19.	<p>Послідовність етапів формування математичного поняття є такою:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) словесне моделювання у вигляді правила; знакове моделювання у вигляді формули; графічне моделювання у вигляді схеми; предметні дії з реальними предметами; б) предметні дії з реальними предметами; графічне моделювання у вигляді схеми; словесне моделювання у вигляді правила; знакове моделювання у вигляді формули; в) предметні дії з реальними предметами; графічне моделювання у вигляді схеми; знакове моделювання у вигляді формули; словесне моделювання у вигляді правила; г) графічне моделювання у вигляді схеми; предметні дії з реальними предметами; знакове моделювання у вигляді формули. 	2 б.	
20.	<p>У курсі методики навчання математики початкової школи формування початкових уявлень про дробі розглядаються у такій послідовності:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) Ознайомлення з частинами. Знаходження частини числа та числа за його частиною. Порівняння частин. б) Ознайомлення з дробами та їхнім записом. Знаходження дробу від числа. в) Ознайомлення з частинами та їхнім записом. Знаходження частини числа та числа за його частиною. Порівняння частин. Ознайомлення з дробами та їх записом. Знаходження дробу від 	2 б.	

	<p>числа.</p> <p>г) Ознайомлення з частинами та їхнім записом. Знаходження частини числа та числа за його частиною. Порівняння частин. Ознайомлення з дробами та їхнім записом. Знаходження дроби від числа. Розв'язання складених задач, які містять знаходження дроби від числа.</p>		
21.	<p>У курсі методики навчання математики початкової школи алгебраїчний матеріал розглядаються у такій послідовності:</p> <p>а) Числові вирази. Числові рівності, нерівності. Рівняння. Нерівності зі змінною. Формування уявлень учнів про функціональну залежність;</p> <p>б) Числові вирази. Числові рівності, нерівності. Вирази зі змінною. Рівняння. Нерівності із змінною. Формування уявлень учнів про функціональну залежність;</p> <p>в) Числові вирази. Числові рівності, нерівності. Вирази зі змінною. Рівняння. Формування уявлень учнів про функціональну залежність;</p> <p>г) Числові вирази. Числові рівності, нерівності. Вирази зі змінною. Рівняння. Нерівності зі змінною.</p>	4 б.	
22.	<p>Особливістю побудови початкового курсу математики є:</p> <p>а) концентричність;</p> <p>б) взаємозв'язок арифметичного матеріалу з геометричним;</p> <p>в) концентричність вивчення нумерації й арифметичних дій, поєднання вивчення арифметичного матеріалу з алгебраїчним, геометричним, вивчення величин і дробів;</p> <p>г) взаємозв'язок арифметичного матеріалу з геометричним та алгебраїчним.</p>	4 б.	
23.	<p>Які методичні прийоми використовуються в початковому навчанні математики для розширення знань про величини:</p> <p>а) ознайомлення з аксіомами, що характеризують певну величину;</p> <p>б) практичні завдання для встановлення відношень «більше», «менше» або «дорівнює» між предметами оточуючого середовища за певною ознакою;</p> <p>в) пошук у мережі Інтернет, енциклопедіях, довідниках, книгах відомостей про об'єкти, які виражені значеннями величин, що характеризують їхні розміри, масу, площу тощо;</p> <p>г) розгляд історичних відомостей про певну величину та її одиниці вимірювання.</p>	4 б	
24.	<p>Прийнято виділяти два етапи при вивченні нумерації чисел у концентрі:</p> <p>а) «Мільйон»;</p> <p>б) «Тисяча»;</p> <p>в) «Сотня»;</p> <p>г) «Десяток».</p>	4 б.	
25.	<p>Рівняння в початковому курсі математики трактується як:</p> <p>а) числовий вираз, що має букву;</p> <p>б) рівність двох виразів, із яких хоча б один має змінну;</p> <p>в) рівність, що має букву;</p> <p>г) рівність, яка виконується лише при певному значенні букви.</p>	4 б	
Разом 60 балів			

Таблиця переведення у 200 бальну систему

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
100	102	104	106	108	110	112	114	116	118	120	122	124	126	128	130	132
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
134	136	138	140	142	144	146	148	150	152	154	156	158	160	162	164	166
44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
168	170	172	174	176	178	180	182	184	186	188	190	192	194	196	198	200

Голова атестаційної комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Голова приймальної комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Критерії оцінювання

Фаховий іспит (100 – 200 балів).

Кількість тестових питань у білетах – 25, із них 20 питань оцінюються по 2 бали за кожне та 5 питань по 4 бали за кожне (тобто, усього 60 балів).

Мінімальна кількість балів – 10 балів.

Переведення в 200-бальну систему здійснюється так:

<i>Бали, отримані на випробуванні</i>	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
<i>Бал, що вноситься до відомості</i>	100	102	104	106	108	110	112	114	116	118	120	122	124	126	128	130	132
<i>Бали, отримані на випробуванні</i>	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
<i>Бал, що вноситься до відомості</i>	134	136	138	140	142	144	146	148	150	152	154	156	158	160	162	164	166
<i>Бали, отримані на випробуванні</i>	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
<i>Бал, що вноситься до відомості</i>	168	170	172	174	176	178	180	182	184	186	188	190	192	194	196	198	200

Перелік питань для підготовки до випробування Методика навчання освітньої галузі «Математика»

1. Математичні знання в сучасному світі. Мета математичної підготовки дитини.
2. Методика початкового навчання математики як педагогічна наука.
3. Початковий курс математики як навчальний предмет. Державний стандарт початкової загальної освіти. Освітня галузь «Математика».
4. Засоби навчання математики у початкових класах.
5. Урок математики в початковій школі. Вимоги до нього.
6. Методика формування поняття натурального числа і нуля.
7. Методика вивчення нумерації чисел у межах десяти.
8. Методика ознайомлення учнів з діями додавання і віднімання.
9. Методика вивчення таблиць додавання одноцифрових чисел та відповідних випадків віднімання.
10. Методика ознайомлення учнів з діями множення і ділення.
11. Методика навчання розв'язку простих задач на додавання.
12. Методика вивчення письмових прийомів додавання і віднімання багатоцифрових чисел.
13. Методика вивчення усних прийомів множення і ділення.
14. Методика формування письмових прийомів множення.
15. Методика формування письмових прийомів ділення.
16. Методика вивчення дії ділення з остачею.
17. Методика навчання розв'язку складених задач.
18. Методика ознайомлення учнів із властивостями арифметичних дій. Застосування властивостей арифметичних дій під час обчислень.
19. Методика навчання розв'язування простих задач на віднімання.
20. Методика вивчення багатоцифрових чисел.
21. Методика вивчення рівностей і нерівностей у початковому курсі математики.
22. Завдання дочислового періоду навчання математики.
23. Методика вивчення основних питань нумерації чисел першого десятка.
24. Методика ознайомлення з діями додавання та віднімання і зв'язком між ними.
25. Усне додавання та віднімання двоцифрових чисел з переходом через десяток.
26. Методика роботи над засвоєнням таблиць множення і відповідних випадків ділення.
27. Усні випадки додавання та віднімання чисел в межах 1000.
28. Письмове додавання та віднімання чисел в межах 1000.
29. Множення і ділення чисел, пов'язаних з числами 1 і 0.
30. Методика вивчення властивості ділення числа на добуток.
31. Ділення з остачею.

32. Письмове множення і ділення трицифрового числа на одноцифрове.

33. Методика вивчення довжини та одиниць вимірювання довжини.

34. Методика вивчення площі та одиниць вимірювання площі. Площа прямокутника.

35. Методика роботи над простими задачами на збільшення (зменшення) числа на кілька одиниць.

36. Методика роботи над задачами на знаходження четвертого пропорційного.

37. Методика роботи над задачами на рух.

Методика навчання освітньої галузі «Мови і література»

1. Методика викладання української мови як наука і навчальна дисципліна.

2. Зміст і структура програми з української мови для загальноосвітніх шкіл

3. Підготовчий (добукварний) період навчання грамоти, його основні навчально-виховні завдання. Особливості уроку читання в добукварний період.

4. Підготовка до навчання письма в добукварний період. Особливості уроку письма в добукварний період.

5. Букварний період навчання грамоти. Поділ його на етапи. Методика ознайомлення учнів з новим звуком та буквою.

6. Методи навчання грамоти, їхня класифікація, короткий огляд історії.

7. Загальна характеристика сучасного звукового аналітико-синтетичного методу навчання грамоти.

8. Прийоми звукового аналізу і звукового синтезу.

9. Коротка характеристика основних видів робіт з письма в букварний період.

10. Методи та прийоми навчання письма. Типові графічні помилки, їх попередження.

11. Структура і методика проведення уроків читання та письма букварного періоду. Основні вимоги до уроків.

12. Післябукварний період навчання грамоти. Структура і методика уроків читання і письма в цей період.

13. Розвиток мовлення і мислення молодших школярів у період навчання грамоти.

14. Робота з дитячою книжкою в період навчання грамоти.

15. Робота з розвитку мовлення учнів на лексичному рівні. Види словникових вправ, методика їх проведення.

16. Прийоми розкриття лексичного значення слова.

17. Синтаксичні вправи в системі роботи з розвитку мовлення учнів.

18. Методика формування аудіативних умінь і навичок молодших школярів.

19. Методика розвитку діалогічного мовлення молодших школярів.
20. Перекази. Види переказів, передбачених чинною програмою, їх дидактичні можливості та методика проведення у початковій школі.
21. Твори. Класифікація творів. Методика проведення творів різних видів.
22. Мовні помилки і шляхи їх подолання. Методика роботи над помилками різних типів.
23. Методика вивчення розділу «Мова і мовлення».
24. Методика вивчення розділу «Текст» у початкових класах.
25. Читання як навчальний предмет, його завдання.
26. Якості читання, їх взаємозв'язок та взаємозумовленість.
27. Методика опрацювання розділу «Звуки і букви».
28. Вправи з фонетики, методика їх проведення.
29. Звуковий і звуко-буквений аналізи, методика їх проведення у початковій школі.
30. Методика вивчення елементів лексикології у початковій школі.
31. Робота над синонімами, антонімами, омонімами у початковій школі.
32. Види лексичних вправ та методика їх проведення.
33. Види лінгвістичних словників для учнів початкових класів. Організація роботи з ними на уроках мови.
34. Методика розкриття понять: *закінчення, основа слова, корінь, спільнокореневі слова, префікс, суфікс*.
35. Методика часткового і повного морфемного розбору слів, зв'язок його зі звуко-буквеним, орфографічним та словотворчим аналізом.
36. Система роботи над елементами синтаксису і пунктуації в початкових класах. Синтаксичне моделювання та конструювання.
37. Робота над пунктуацією на уроках української мови.
38. Вивчення однорідних членів речення у початкових класах.
39. Ознайомлення молодших школярів зі складним реченням.
40. Види вправ із синтаксису й пунктуації, методика їх проведення.
41. Мовні розбори (фонетичний, морфологічний, орфографічний) на уроках мови, методика їх проведення.
42. Методика вивчення орфографії: зміст, завдання, значення вивчення орфографії. Поняття про орфограму. Види орфограм, що вивчаються в початковій школі.
43. Вивчення фонетичних, морфологічних, семантичних та історичних написань.
44. Основні види вправ, завдань, спрямованих на вдосконалення правописних навичок.
45. Робота зі словниковими словами на уроках мови.
46. Списування як вид орфографічних вправ. Види списування, методика їх проведення.
47. Диктант як вид орфографічних вправ. Класифікація диктантів, методика їх проведення.

48. Методика роботи над орфографічними правилами. Використання алгоритмів та зорових опор (схем, таблиць, символів).
49. ІКТ у навчанні молодших школярів української мови.
50. Особливості навчання української мови в школах з російською мовою навчання.

Методика навчання освітньої галузі «Природознавство»

1. Виховання молодших школярів у курсі природознавства.
 2. Екологічне виховання молодших школярів у курсі природознавства.
 3. Загальна характеристика форм навчання природознавства.
 4. Урок як основна організаційна форма навчання. Функції уроку.
- Вимоги до сучасного уроку.
5. Урок-екскурсія в природу, методика його проведення.
 6. Методика проведення предметного уроку з природознавства.
 7. Методика проведення вступного уроку з природознавства.
 8. Методика проведення узагальнюючого уроку з природознавства.
 9. Методика проведення комбінованого уроку з природознавства.
 10. Засоби наочності в процесі навчання природознавства. Їхня загальна характеристика, методика використання.
 11. Методи навчання природознавства.
 12. Позакласна робота з природознавства.
 13. Позаурочна робота з природознавства.
 14. Етап перевірки знань на уроках природознавства.
 15. Методика етапу засвоєння нових знань, умінь, навичок.
 16. Методика організації домашньої навчальної роботи з природознавства.
 17. Основні принципи відбору і послідовності вивчення природознавчого матеріалу в початкових класах.
 18. Знання з природознавства. Методика організації засвоєння знань. Сприймання, уявлення, поняття. Алгоритм формування природничих уявлень.
 19. Методика формування природничих понять.
 20. Методи організації процесу навчання в методиці природознавства. Розповідь та її види. Засоби активізації дітей під час слухання.
 21. Методи організації процесу навчання в методиці природознавства. Бесіда та її види.
 22. Натуральні засоби наочності. Методика їх використання.
 23. Образотворчі засоби наочності з природознавства. Методика їхнього використання.
 24. Моделі як засоби наочності. Методика їх використання.
 25. Спостереження як метод пізнання суб'єктом предметів і явищ природи і як метод навчання. Структура фенологічного спостереження.

26. Дослід як метод пізнання об'єктів природи та його відмінність від інших спеціальних методів пізнання.
27. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи при вивченні дисциплін курсу «Природознавство». Форми і методи контролю.
28. Матеріальна база навчання курсу «Природознавство».
29. Методика проведення уроку в сільській малокомплектній школі.
30. Удосконалення форм і методів навчання на сучасному етапі розвитку початкової освіти.

Список рекомендованої літератури Методика навчання освітньої галузі «Математика»

1. Богданович М., Козак М., Король Я. Методика викладання математики в початкових класах : навч. посіб. [4-є вид., перероб. і доп.]. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2014. 360 с. (не перевидавалось).
2. Бодрова С. Захоплено граємо, математику вивчаємо. Дидактичні ігри до уроків математики у 1-му класі. *Учитель початкової школи*. 2017. № 10. С. 30–34.
3. Боровик О. Урок математики в 4 класі: «Порівняння дробів». *Початкова школа*. 2016. № 5. С. 39–41.
4. Бороннікова К. Шлях виходу з утруднення знайдемо, якщо ми точний алгоритм складемо. *Учитель початкової школи*. 2017. № 1. С. 36–38.
5. Кисельова-Біла В. Навчальні видання з математики як засіб формування компетентності молодшого школяра. *Початкова школа*. 2017. № 1. С. 30–32.
6. Коваль Л., Скворцова С. Методика навчання математики: теорія і практика : Підручник. Харків : ЧП «Принт-Лідер», 2011. 416 с. (не перевидавалось).
7. Корчевська О. Навчаємо математики. Методика обчислень. 1 – 4 класи : Тернопіль : Мандрівець, 2009. 156 с. (не перевидавалось).
8. Корчевська О. Навчаємо математики. Методика роботи над задачами : Тернопіль : Мандрівець, 2008. 160 с. (не перевидавалось).
9. Листопад Н. Геометричні знання в житті нам потрібні щодня. Формування геометричного складника математичної компетентності. *Учитель початкової школи*. 2016. № 4. С. 9–12.
10. Логачевська С. Тестові завдання з математики для 4 класу. *Початкова школа*. 2017. № 1. С. 19–23.
11. Ляшова Н. Логіко-дидактична структура курсу математики початкової школи (у схемах і таблицях): навчально-методичний посібник. Слов'янськ, 2016. 92 с. (не перевидавалось).
12. Скворцова С. Дослідницька діяльність – засіб знаходження способів розв'язування задач. Методика ознайомлення учнів 4 класу із задачами на рух. *Учитель початкової школи*. 2016. № 9. С. 10–15.
13. Скворцова С. Нова українська школа: методика навчання математики у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 352 с. – URL: <http://interactive.ranok.com.ua/>
14. Типова освітня програма початкової освіти (Цикл 1–2 класи) – К. : ВД «Освіта», 2018. – 292 с.
15. Типові освітні програми для 3-4-х класів, розроблені під керівництвом О. Савченко та Р. Шияна. – URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/2712-nov-tipov-osvtn-programi-dlya-3-4-klasv>

Методика навчання освітньої галузі «Мови і літератури»

1. Будна Н., Походжай Н., Шост Н. Уроки навчання грамоти. 1 клас. Частина перша : Посібник для вчителя. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2015. 256 с. (не перевидавалось).
2. Будна Н., Походжай Н., Шост Н. Уроки навчання грамоти. 1 клас. II частина : Посібник для вчителя. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2015. 256 с. (не перевидавалось).
3. Кудикіна Н. Інтерактивні форми і методи навчання української мови у початкових класах шкіл з російською мовою викладання: теорія і методика : наук.-метод. посіб. Київ : Вид. дім «Сам», 2017. 127 с.
4. Коваль Г., Деркач Н., Наумчук М. Методика викладання української мови : навчальний посібник. Тернопіль : Астон, 2014. 287 с. (не перевидавалось).
5. Каніщенко А. Лекційно-практичний курс із дисципліни «Методика навчання української мови в початковій школі» : розд.: «Методика вивчення мовної теорії», «Методика розвитку усного та писемного зв'язного мовлення» : навч.-метод. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. 174 с.
6. Каніщенко А. Лекційно-практичний курс із дисципліни «Методика навчання української мови в початковій школі» : навч.-метод. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. Кн. 2 : Розділи: «Методика навчання грамоти», «Методика літературного читання». 2016. 255 с.
7. Методика викладання української мови : навчальний посібник / за ред. С. І. Дорошенка. К. : Вища школа, 1992. 398 с. (не перевидавалось).
8. Методика викладання української мови в початкових класах : метод. рек. щодо складання держ. іспиту з методики викладання укр. мови для студ. спец. «Початкове навчання» освітньо-кваліфікац. рівня «Бакалавр» / Уклад. : А. Зимульдінова, М. Проць. Дрогобич : Посвіт, 2006. 136 с. (не перевидавалось).
9. Шеремет М., Ревуцька О. Методика навчання української мови молодших школярів з порушеннями мовленнєвого розвитку (у процесі засвоєння словотворчих засобів) : навч. посібник. К. : Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. 194 с. (не перевидавалось).
10. Лазаренко Н. та ін. Методика навчання української мови в початковій школі : навч. посіб. / за наук. ред. д. чл. АПН України М. Вашуленка. К. : Літера, 2011. 367 с. (не перевидавалось).
11. Методика навчання української мови: поточний та модульний контроль. Тести. Контрольні роботи : навч.-метод. посіб. / Пентилюк М. та ін. К. : Ленвіт, 2012. 231 с. (не перевидавалось).
12. Нагрибельна І., Мала О. Використання проблемних ситуацій на уроках української мови. *Початкова школа*. 2017. № 3. С. 12–13.
13. Нова українська школа: поради для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.

14. Петрик О., Гриценко О. Формування діалогічного мовлення учнів 2–4 класів. *Початкова школа*. 2017. № 8. С. 21–24.

15. Потоцька Т. Пропедевтичні елементи лексики, словотвору і морфології у процесі навчання грамоти. *Початкова школа*. 2016. № 12. С. 41–49.

16. Початкова освіта : Методичні рекомендації щодо використання в освітньому процесі типової освітньої програми для 1 класів закладів загальної середньої освіти; типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (колективу авторів під керівництвом О. Савченко); методичні коментарі провідних науковців Інституту педагогіки НАПН України щодо впровадження ідей Нової української школи в початковій освіті. К. : УОВЦ «Оріон», 2018. 160 с.

17. Савченко О. Типова освітня програма для 1–2 класів [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

18. Хорошковська О. Методика навчання української мови у початкових класах : Підручник для студентів ВНЗ та вчителів. К. : Промінь, 2006. 188 с. (не перевидавалось).

19. Шиян Р. Типова освітня програма для 1–2 класів [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

Методика навчання освітньої галузі «Природознавство»

1. «Я і Україна» та сільськогосподарська праця. Методика викладання (теоретичні основи) : навч.-метод. посіб. для студ. пед. ф-тів вищ. навч. закл. та класоводів; Черкаський національний ун-т ім. Богдана Хмельницького. Доп. і перероб. Черкаси, 2007. 516 с. (не перевидавалось).

2. Байбара Т. Методика навчання природознавства в початкових класах [Текст]: навчальний посібник. К. : Веселка, 2008. 334 с. (не перевидавалось).

3. Бібік Н., Бондарчук Г. Я досліджую світ. 1 клас : методичний посібник для вчителя : до підручника Ч. 1.1 : уроки 1 – 24. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 48 с.

4. Височан Л. Методика викладання природознавства: курс лекцій [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://docplayer.net/68612234-Lesya-visochan-metodika-vikladannya-prirodovnavstva-kurs-lekciy.html>

5. Вікторенко І. Готовність майбутнього вчителя до соціалізації молодшого школяра в галузі «Суспільствознавство» (теоретичний аспект). *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. Збірник наук. праць. Слов'янськ: ДДПУ, 2016. Вип. 4. С. 186–198.

6. Вікторенко І. Інтерактивні види роботи над текстом у курсі «Я у світі» школи першого ступеня навчання». *Молодий учений*. 2017. № 9.2 (49.2) вересень. С. 1–4.

7. Вікторенко І. Методика опрацювання молодшими школярами літературних текстів різних жанрів на уроках «Я у світі». *Професіоналізм*

педагога: теоретичні й методичні аспекти. Збірник наук. праць. Слов'янськ: ДДПУ, 2016. Вип. 4. С. 186–198.

8. Вікторенко І. Методична компетентність учителя початкових класів у навчанні природознавства молодших школярів. Теоретичний аспект. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика.* Збірник наукових праць. Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. Вип. 2 (77). С. 52–61.

9. Гриценко О., Косенко І., Кураш Н. Навчальний проект у школі / упоряд. Сташко Ж. Київ : «Видавничий дім «Перше вересня»», 2018. 112 с.

10. Інтерактивні технології навчання в початкових класах / Авт.-упор. І. Дівакова. Тернопіль : Мандрівець, 2011. 180 с. (не перевидавалось).

11. Кукалець М. Методика викладання природознавства в початковій школі [Текст]: навчально-методичний посібник за модульно-рейтинговою системою навчання студентів спец. «Початкова освіта». Рек. МОН. Львів : Новий Світ, 2013. 222 с. (не перевидавалось).

12. Методика викладання освітньої галузі «Людина і світ». Навчальний посібник / Автор та укладач О. Ліннік. К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. 248 с. (не перевидавалось).

13. Садкіна В. Маленькі секрети учительського успіху. Навчаємо з радістю. Х. : Вид. група «Основа», 2019. 144 с.

14. Танська Т. Методика навчання природознавства у початковій школі. Навчально-методичний посібник за кредитно-модульною системою навчання студентів спеціальності 6.010102 – «Початкова освіта» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://core.ac.uk/reader/42970638>

15. Учимся вчитися та критично мислити. Нестандартні завдання за темами тижнів до курсу «Я досліджую світ». 1 клас / Автори-упорядники Н. Маценко, Н. Свір. Харків : Вид-во «Основа», 2018. 136 с.

16. Цветкова Л. Досліди. 1–4 класи / упоряд. Алексєєв В. Київ : «Видавничий дім «Перше вересня»», 2018. 104 с.

17. Юрченко О. Інтегровані уроки тематичних тижнів. Лайфхаки для вчителя НУШ. Я досліджую світ. 1 клас. Х. : Вид. група «Основа», 2019. 141 с.